

MEDICATIE IN HET ZIEKENHUIS MAG IK U ONZE HUISPIL VOORSTELLEN?

In het ziekenhuis krijg je niet altijd dezelfde medicatie als thuis. Niet zelden wordt je vertrouwde pil vervangen door een alternatief van een ander merk. Vanwaar dat verschil? We vragen het aan hoofdapotheeker Jo Swartenbroekx en verpleegkundig afdelingshoofd Benito Vander Mast.

Jo Swartenbroekx kijkt het even na: van Zocor, een bekende cholesterolverlager, bestaan er maar liefst negen generische varianten. Dat wil zeggen: kopieën van het originele product met precies dezelfde samenstelling, op de markt gebracht nadat het patent op het oorspronkelijke medicijn was vervallen. Meteen is duidelijk waarom het voor een ziekenhuisapo-

theek niet interessant is om alle merken van eenzelfde geneesmiddel in huis te nemen.

‘We kiezen er één merk uit’, zegt Swartenbroekx. ‘Hetzij omdat dat het goedkoopste is, hetzij om praktische redenen. Bijvoorbeeld omdat je de pilletjes van één strip gemakkelijk afzonderlijk kunt geven, doordat telkens naam en vervaldatum staan vermeld. Want de patiënt krijgt maar zo veel pillen als hij nodig heeft. Soms is een bepaald merk ook interessanter omdat het een breder gamma aanbiedt, bijvoorbeeld een tablet, siroop en zetpil van hetzelfde product.’

Ziekenhuizen zijn in principe vrij in hun keuze, maar onrechtstreeks oefent de overheid druk uit om voor het goedkoopste product te kiezen. Sinds 2006 is er namelijk een forfait ingevoerd voor medicatie voor gehospitaliseerde patiënten. Dan gaat de keuze al gauw naar het goedkoopste product. Swartenbroekx: ‘Dat een generische variant altijd goedkoper zou zijn, is overigens achterhaald. Om te kunnen concurreren met de nagemaakte producten,

laten farmaceutische firma’s de prijs van een oorspronkelijk product meestal zakken tot het niveau van het generische medicijn.’

BRENG JE MEDICIJNEN MEE

De tijd dat een patiënt in een ziekenhuis per definitie werd betutteld, is voorbij. ‘Onze verpleegkundigen stimuleren zelfzorg’, zegt Benito Vander Mast. ‘We moeten af van het idee dat een patiënt in een ziekenhuis geen verantwoordelijkheid meer voor zichzelf kan dragen. Een patiënt die bij volle bewustzijn en verstand is, is waarschijnlijk perfect in staat om de medicatie die hij thuis al nam, ook in het ziekenhuis zelf verder te nemen. In dat geval kan worden afgesproken dat hij die medicatie gewoon bij zich houdt.’

Vander Mast beklemtoont dat patiënten bij opname het best hun medicatie van thuis

INFO Apotheek, T 03 821 31 39, Dienst patiënten

Anders en toch hetzelfde

Artsen die medicatie voorschrijven voor een opgenomen patiënt, doen dat in het UZA elektronisch. Als het gevraagde product niet in de ziekenhuisapotheek wordt aangeboden, stelt het systeem automatisch een alternatief voor. Swartenbroekx: 'Zo'n alternatief heeft altijd dezelfde bestanddelen en dosis als het geneesmiddel van thuis. Ook de toedieningsvorm, bijvoorbeeld tablet of siroop, is dezelfde.'

Toch kan het verschil voor patiënten verwarrend zijn. Waarom thuis een geel pilletje en in het ziekenhuis een rood? Een foutje is snel gemaakt. Wat als de patiënt het niet meer weet en thuis zowel het gele als het rode pilletje neemt? 'Om dat soort vergissingen te voorkomen, is vooral een goede communicatie belangrijk', zegt verpleegkundig afdelingshoofd Benito Vander Mast. 'Ook geven we zo weinig mogelijk medicatie mee naar huis. De patiënt krijgt net genoeg om toe te komen tot hij naar de huisarts kan. Bedoeling is dat die opnieuw de medicatie voorschrijft. Zo kan de patiënt snel weer aanknopen met zijn vertrouwde medicatieschema.'

meebrengen. 'Mensen denken dikwijls: in het ziekenhuis hebben ze toch alles. Maar zo eenvoudig ligt dat niet. Als de ziekenhuisapotheek het geneesmiddel niet in huis heeft, moet het van buitenaf worden geleverd. En als de apotheek gesloten is, kunnen we ook niet zomaar elk geneesmiddel uit het rek halen.'

De patiënt mag trouwens gerust zijn: medicatie van thuis wordt nooit per ongeluk aangerekend op de ziekenhuisfactuur. Jo Swartenbroekx: 'We registreren die geneesmiddelen wel om ze te kunnen vermelden in het medisch dossier maar de patiënt moet er uiteraard nooit voor betalen.'

Bart Paepen is verpleegkundige op de dienst intensieve zorg. Elke nieuwe werkdag brengt hij de zorg voor patiënten in de praktijk. Een kijk van binnenuit op het reilen en zeilen in het UZA.

Leve België

De timing kon niet slechter. Uitgerekend op de dag dat onze communautaire crisis eind april met het ontslag van de regering zijn orgelpunt bereikte, werden in Brussel twee promotiefilmpjes voor België voorgesteld. Met bitter toepasselijke baseline: 'Belgium... Beyond expectations'. Speech, hapjes, deejay, vuurwerk... allemaal afgebeeld. 'It's my party and I cry if I want to' moet Yves Leterme gedacht hebben, niet geheel onterecht.

Maar ze zijn er dus: twee kortfilms die ons land moeten promoten in het buitenland. De ene gericht op de zakenwereld, de andere op het grote publiek. Viewmaster-gewijs zie ik wat ik verwacht: België in al zijn clichés, gesublimeerd met een paar wist-je-datjes. Pralines, frieten en bier. De Waterloose Leeuw en Manneke Pis. Clijsters & Henin. Laagwater aan zee, hoogtij in onderzoek, wetenschap en technologie. Historisch erfgoed naast hedendaagse kunst en zo ver je kunt kijken, zonder één uitzondering, immer stralende mensen, van diverse culturele makelij, die de vaderlandsliefde scanderen in een eenstemmig: 'Wat is het fijn om in België te zijn!'

Oké, ik beken: dat laatste heb ik erbij verzonnen. Maar de eigen lof was waarlijk groots, zoals het promotiefilmpjes betaamt. Dat behoudens een kort screenshot van een CT-scan geen aandacht werd gegeven aan onze gezondheidszorg, lijkt mij een jammerlijk gemiste kans. Sociale zekerheid, betaalbare geneeskunde, geen lange wachtlijsten en vrije keuze van arts en ziekenhuis: troeven waar we niet weinig trots op mogen zijn, toch? Dat ik mezelf op mijn eigen afdeling soms in Nederland waan, moge dat bewijzen.

En voor zij die mij niet geloven, citeer ik graag uit een interview met een Belgische Pool of een Poolse Belg (whatever): 'Ik hoef hier niet bang te zijn om ziek te worden: ik weet dat ik door de beste specialisten zou worden verzorgd.' Zo hoort u het ook eens van een ander. Een uitspraak die ik in weinig buitenland zou durven herhalen. Een mens zou al bang worden om op vakantie te vertrekken. Waarom ook, als je thuis bent in een land met zulk een klinkende baseline, vol immer stralende gezichten en een gezondheidszorg waarover je best onbescheiden mag zijn?

Bart Paepen, verpleegkundige intensieve zorg
bart.paepen@uza.be